

Monumentnummer*: 521069

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 13582/12

Complexnummer

521068

Complexnaam

Villa/koetshuis

Woonplaats*

Tilburg

Gemeente*

Tilburg

Provincie*

Noord-Brabant

Straat*

Koningshoeven

Nr*

20

Toev.*

Postcode*

5018 AB

Woonplaats*

Tilburg

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Tilburg

Sectie*

X

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

1007

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

In 1886 werd in opdracht van C.M.H. Houben-Mutsaers een VILLA gebouwd met Eclectische elementen. De villa bleef sinds de bouw ongewijzigd en verkeert, ook wat betreft het interieur, nagenoeg geheel in oorspronkelijke staat.

Omschrijving

De tweelaagse, geheel gecementeerde villa is opgetrokken op een enigszins kruisvormige plattegrond die ontstaat doordat elke gevel is voorzien van een risaliet, aan de straatzijde in de vorm van een forse driezijdige erkerachtige uitbouw. De benedenverdieping is, uitgezonderd de achterzijde, gepleisterd in blokvormen, de verdieping is glad. Beide verdiepingen zijn gescheiden door een forse samengestelde cordonlijst. Op de hoeken van voor- en zijgevels zijn geblokte lisenen aangebracht. De gevelopeningen zijn omgeven door een gecementeerde lijst, in de risaliet aan de voorzijde voorzien van kuiven. Het gehele pand is voorzien van een plint en architraaf, uitgezonderd in de achtergevel met een tandlijst. Op de begane grond zijn alle vensters, tenzij anders vermeld, tweeruits schuifvensters, op de verdieping T-vensters. Het pand heeft een plat dak met afgeschuinde dakschilden gedekt met geschubde leien en voorzien van een geprofileerde bakgoot. De hoeken zijn voorzien van brede ronde zinken lijsten.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De ingang tot de villa bevindt zich enigszins verscholen in de linkerzijgevel van de uitbouw aan de straatzijde, bestaande uit een laag hardstenen bordes met gietijzeren balustrade dat toegang verleend tot een gedeelde, rijkgesneden paneeldeur met bovenlicht. Hierboven op de verdieping een venster. Rechts naast de deur een hardsteen met opschrift 'C.M.H. Houben / - Mutsaers / 26 juni 1886'. In de risaliet tegen de linker zijgevel zowel in de zij- als achtergevel op beide verdiepingen een T-venster. In de plint een dubbele koekoek met hardstenen rand waarin een gedeeld openslaand venster, in het dakschild twee oeuil-de-boeufs. De driezijdige uitbouw aan de voorzijde heeft in elk der muurvlakken een venster. Het dak heeft aan de voorzijde een rijkversierde zinken oeuil-de-boeuf en wordt bekroond door een hoge piron. De goot van deze risaliet wordt getooid met getoogde frontonachtige bekroningen boven de vensterassen. In het teruggelegen deel van de voorgevel twee vensterassen. Op het dakschild wederom een oeuil-de-boeuf.

In de rechter zijgevel twee vensterassen waarvan slechts het rechter venster op de verdieping is beglaasd in de vorm van een gedeeld openslaand vierruits venster. De overige vensters zijn, evenals de gehele gevel van de risaliet aan deze zijde, blind. In de vensterkassen zijn echter sporen zichtbaar van een geschilderd T-venster. In het dakschild aan deze zijde wederom twee oeuil-de-boeufs.

De achtergevel heeft in het wijkende deel van de gevel eveneens twee vensterassen. In het verlengde van de rechter vensteras op het dak een dakkapel onder plat dak met openslaand T-venster. De zijden van de dakkapel zijn gedekt met lei. Links van de dakkapel een eenvoudig dakraam. In beide zijgevels van de risaliet een deels beglaasde paneeldeur met ruitvormige roedenverdeling, geplaatst onder gestucte strek en toegankelijk via een hardstenen tweetredige trap. In de gevel van de risaliet op de verdieping twee vensterassen, de linker blind en op de begane grond twee kleine vensters met door florale motieven gesierde gietijzeren roosters. In het dak een eenvoudig dakraam. In de risaliet een koekoek voorzien van diefijzers. Grenzend aan de achtergevel een terras belegd met keramische tegels voorzien van een hardstenen rand.

Het nog zeer gave interieur is toegankelijk via een hal. De hal, met daarin ook de trap met rijkgesneden trappaal, is geheel voorzien van een witmarmeren lambrizing en vloer. Vanuit de hal zijn de woonvertrekken aan de voorzijde bereikbaar. De vertrekken zijn, evenals elders in de woning, afgesloten middels al dan niet gepolychromeerde paneeldeuren. De deuren die leiden naar de woonvertrekken op de begane grond zijn voorzien van een kozijn met rijkgesneden kuif. De driezijdige uitbouw is van de ernaast gelegen kamer gescheiden door een gedeelde paneeldeur. In beide kamers gestucte plafonds en marmeren vensterbanken. In de uitbouw een marmeren schouw, in het aangrenzende woonvertrek een hardstenen schouw met rijkgesneden zuiltjes. De schouw sluit aan bij de hier aanwezige uit panelen vervaardigde lambrizing. Langs het plafond een rijk gedecoreerd fries met onder andere grotesken en dolfijnen, geheel uit gepolychromeerd leer.

Ook in de achterkamer een rijke marmeren schouw en (deels hersteld) zeer rijk gedecoreerd stucplafond. In deze kamer een lambrizing met festoenmotieven.

In de keuken, met marmeren vloer, zijn nog de oorspronkelijke schouw, de muurkasten en een deel van het oorspronkelijke aanrecht aanwezig. Vanuit de keuken is de kelder met troggewelven bereikbaar. Op de verdieping heeft de kamer aan de voorzijde een gestuct plafond en zwart marmeren schouw. Dubbele paneeldeuren geven toegang tot de kamer en suite. De overige deuren zijn eenvoudige paneeldeuren.

Waardering

Het object is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarden als bijzondere uitdrukking van een stedenbouwkundige ontwikkeling, zijnde het optrekken van buitenhuizen aan de uitvalswegen van de stad om sociaal-economische redenen. Bovendien betreft het hier een object dat deel uitmaakt van een serie herenhuizen die aan een belangrijke Tilburgse fabrikantenfamilie behoorde. Het object is van belang vanwege de architectuurhistorische waarden door de bijzondere ornamentiek en de samenhang tussen in- en exterieur. Het object is tevens van belang vanwege de ensemblewaarden doordat het object door de situering nauw is verbonden met de ontwikkeling en het aanzien van een stad. Bij het object behoort ook het aan de weg gelegen grotendeels gave koetshuis. Het object is van belang vanwege de architectonische gaafheid van zowel in- als exterieur.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis